

Табло інноваційного союзу – основний інструмент реалізації інноваційної політики Європейського Співтовариства

Розглянуто зміни в методології, що відбулися при формуванні оновленої системи індикаторів інноваційного табло ЄС, та причини, які призвели до необхідності внесення таких змін.

Ключові слова: інноваційна стратегія, система індикаторів інноваційного розвитку, інноваційна політика, Табло інноваційного союзу.

Пошук шляхів виходу країн Євросоюзу з глобальної фінансово-економічної кризи безпосередньо пов'язаний із напрямками інноваційної політики, що визначені у стратегії “Європа 2020”. Основним інструментом реалізації нової стратегії ЄС є Табло інноваційного союзу (далі – ТІС). У статті продовжено виклад результатів досліджень, що започатковані у роботах авторів, присвячених питанням системи індикаторів інноваційного розвитку [1–5]. Метою статті є розгляд методологічних змін, що відбулися при формуванні оновленої системи індикаторів, та причин, що привели до необхідності таких змін.

Ще у докризовий період європейські країни почали відчувати труднощі, пов'язані з реалізацією своїх планів щодо досягнення основних цілей Лісабонської стратегії. Динаміка відповідних показників у передкризові роки не дозволяла сподіватися, що країни ЄС зможуть вийти на “контрольні цифри”, визначені у цій стратегії. Криза лише додала труднощів на шляху реалізації цих планів.

У 2006 році для країн ЄС була розроблена Інноваційна стратегія Євросоюзу, в якій чітко визначено, що Європі не потрібні нові зобов'язання, їй необхідне політичне керівництво та рішучі дії для вирішення завдань Лісабонської стратегії економічного зростання та зайнятості, а також збільшення витрат на науку до 3% ВВП у 2010 році відповідно до рішення, прийнятого на Барселонській зустрічі вищого рівня країн – лідерів ЄС. Однак лише деякі країни ЄС досягли поставленої мети. Так, у Фінляндії та Швеції наразі рівень видатків на дослідження і розробки складає 4,01% ВВП та 3,75% ВВП відповідно. Німеччина, Данія, Австрія витрачають на науку приблизно 2,6–2,7% ВВП. Однак середній рівень витрат на науку за країнами ЄС становить лише 1,81% ВВП [6].

Ураховуючи проблеми, що виникали в ході реалізації Лісабонської стратегії, у березні 2010 року була схвалена нова європейська стратегія економічного розвитку на 10 років – “Європа 2020: стратегія розумного, сталого та всеосяжного зростання” [8]. Для досягнення поставлених цілей визначено 7 пріоритетних напрямів діяльності, одним з яких є створення Інноваційного союзу. Основною метою

такого Союзу є покращання можливостей фінансування досліджень та інновацій, створення умов, що гарантуватимуть використання інноваційних ідей у товарах та послугах, а це, у свою чергу, сприятиме економічному зростанню та створенню нових робочих місць.

Головні положення стратегії стали основою “Зеленої книги з питань інноваційного розвитку та інноваційного фінансування” [7]. У цьому документі, зокрема наголошується, що досягнення цілей програми розумного, стійкого та всебічного зростання “Європа 2020”, яка підтримується широким колом європейських держав, залежить від досліджень та інновацій як ключових рушійних сил соціального й економічного процвітання та екологічної стійкості. Саме тому Європейський Союз у контексті зазначеної стратегії поставив собі за мету до 2020 року підвищити витрати на дослідження і розробки до 3% від ВВП [8]. Ініціатива розбудови Інноваційного союзу підтримує стратегічний і комплексний підхід до наукових досліджень та інновацій, встановлює рамки та визначає цілі, досягнення яких зумовлюватиметься майбутнім фінансуванням досліджень та інновацій у ЄС. Ґрунтуючись на положеннях міжнародних угод, комісія ЄС закликала зосередити майбутні програми фінансування ЄС переважно на пріоритетах стратегії “Європа 2020”; звернути увагу на виклики, що стоять перед суспільством, та ключові технології; сприяти спільним дослідженням, актуальним для промисловості; оптимізувати засоби фінансування досліджень; скоротити час виходу нової продукції на ринок і далі підтримувати високий рівень соціально-економічного розвитку. Стратегія передбачає посилення взаємодії наукових знань, досліджень та інновацій з економічним зростанням і розвитком ЄС, а саме: покращання якості освіти, якості досліджень, підтримку поширення інноваційних технологій і знань на всій території ЄС.

Основним завданням Інноваційного союзу є спрямування досліджень і розробок на вирішення актуальних проблем суспільства, що охоплюють кліматичні зміни, доцільне використання енергії та інших ресурсів, демографічні проблеми, проблеми охорони здоров'я. Інструментом реалізації постав-

лених завдань Стратегії стало Табло інноваційного союзу, розроблене на заміну Європейському інноваційному табло (далі – ЄІТ). Зміни, що відбувалися у системі індикаторів табло ЄС у попередні роки, докладно розглянуто у роботах [2; 4].

Вибір показників, включених до ТІС, базувався на таких принципах:

- простота (кількість показників порівняно з іншими дослідженнями є обмеженою, і вони можуть бути отримані без додаткових обстежень або розрахунків);

- прозорість (результати можна легко перерахувати, при цьому методика розрахунку показників, наприклад загального інноваційного індексу, або нормалізація у розрахунках комбінованих показників повинна мати докладне пояснення);

- зв'язність (необхідність зв'язку з попередніми роками, що уможливило порівняння результатів нових рейтингів ТІС з попередніми рейтингами ЄІТ).

Окрім цього, основною метою відбору показників було забезпечення балансу між видами інновацій (наприклад, технологічні й нетехнологічні інновації) та різними секторами (наприклад, виробництво і послуги).

Для кращого розуміння інноваційного процесу в результаті перегляду попередніх версій ЄІТ у ТІС 2010 кількість показників зменшилася з 29-ти до 25-ти. Зазначимо, що 19 індикаторів взяті з версії ЄІТ 2009, 12 з яких було змінено, 2 індикатори об'єднано, 5 індикаторів частково змінено шляхом розширення чи звуження визначень індикаторів або застосування нового знаменника. Таким чином, ураховуючи поєднання 2-х індикаторів, 18 індикаторів ТІС відповідають ЄІТ 2009, а 7 індикаторів застосовано вперше. ТІС 2010 складається з 3-х блоків, 8-ми груп та 25-ти індикаторів інноваційного розвитку (табл. 1).

Таблиця 1

Структура Табло інноваційного союзу (ТІС) 2010

Блоки	Інструменти реалізації			Діяльність компаній			Результати	
	Групи	Кадрові ресурси	Відкриті, найкращі та привабливі наукові системи	Фінанси та підтримка	Інвестиції	Зв'язки та підприємництво	Інтелектуальні ресурси	Інноватори
Кількість показників	3	3	2	2	3	4	3	5

Індикатори першого блоку – “Інструменти реалізації” – характеризують основні умови для реалізації інновацій, що не залежать від компаній. Блок поділяється на групи:

- кадрові ресурси (наявність висококваліфікованих і освічених фахівців);

- відкриті, найкращі та привабливі наукові системи (відображення сучасного стану дослідницької діяльності);

- фінанси та підтримка (наявність фінансів для інноваційних проектів, рівень державної підтримки інноваційної діяльності).

Перша та третя групи індикаторів містилися у ЄІТ 2009, але у групі “Кадрові ресурси” з п'яти індикаторів залишилося три, в одного з них змінилася назва (табл. 2), а для двох інших відбулися зміни у розрахунках. Так, індикатор 1.1.1 “Особи, яким присуджено ступінь доктора наук”, на відміну від індикатора ЄІТ 2009, що враховував осіб, які мають науковий ступінь лише у галузі технічних, природничих та соціально-гуманітарних наук, у ТІС 2010 охоплює всіх осіб, яким присуджено науковий ступінь у різних галузях наук за звітний період. Індикатор 1.1.2 “Частка населення віком 30–34 роки, що має закінчену вищу освіту” змінено частково; ця зміна стосується вікової групи: до розрахунку замість групи 25–64 роки береться група 30–34 роки. Основна причина цього – необхідність більш швидкого відображення змін, що відбуваються в освітній політиці щодо вирішення

проблем збільшення випуску осіб з вищою освітою в кожній країні.

Друга група – “Відкриті, найкращі та привабливі наукові системи” – є новою та складається з трьох індикаторів. Індикатор “Міжнародні спільні наукові публікації на 1 млн. населення” характеризує співробітництво вчених, направлене на підвищення наукової продуктивності та якості наукових досліджень. Індикатор “Наукові публікації” окреслює ефективність наукової системи країни через визначення кількості публікацій із найбільшим індексом цитування (до 10% найбільш цитованих публікацій світу). Рівень мобільності наукових кадрів визначає індикатор частки докторантів не з ЄС у загальній кількості докторантів у країні (іноземних докторантів).

У групі індикаторів “Фінанси та підтримка” з чотирьох індикаторів залишилося лише два – державна підтримка наукової та інноваційної діяльності та венчурне фінансування інноваційних проектів.

Індикатори другого блоку – “Діяльність компаній” – характеризують інноваційну діяльність на рівні компаній. Цей блок містить три групи індикаторів (як і в попередній версії ЄІТ 2009).

Група індикаторів “Інвестиції компаній” (різноманітні інвестиції, які вкладають компанії у створення інновацій) містить два показники, що характеризують рівень витрат на інновації підприємницького сектору та витрати на інновації,

не пов'язані з дослідженнями і розробками. Група індикаторів “Зв'язки та підприємництво” містить три індикатори, що окреслюють індивідуальні підприємницькі зусилля та об'єднання компаній для виконання спільних інноваційних проектів, а також спільні публікації з державним сектором. Назву групи індикаторів “Проміжні результати” змінено на “Інтелектуальні ресурси”. До цієї групи належать чотири індикатори (два з яких – нові), що характеризують різні об'єкти права інтелектуальної власності, які є проміжним результатом інноваційної діяльності.

Підприємства, що займаються розробкою нових продуктів, забезпечують собі в майбутньому конкурентні переваги на ринку. Враховуючи це, одним із нових індикаторів, що включено до ТІС 2010, є кількість заявок на видачу патентів, поданих за процедурою договору про патентну кооперацию. Новим індикатором також є кількість патентів, направлених на вирішення соціальних проблем, пов'язаних із наслідками зміни клімату та питаннями охорони здоров'я. Важливість цих індикаторів зумовлена тим, що існуючі проблеми призводять до негативної тенденції у суспільстві – швидкого старіння населення.

Окрім цього, порівняно з ЄІТ 2009, для двох індикаторів з групи було змінено знаменник. Якщо раніше кількість товарних знаків та дизайнів Європейського Співтовариства розраховувалися на 1 млн. населення, то за новою методологією розрахунки проводять на 1 млрд. ВВП (у євро за паритетом купівельної спроможності, ПКС). Однак зміна знаменника незначно вплинула на загальний

рівень інноваційності країни, оскільки індикатори ЄІТ 2009 та ТІС 2010 мають високу кореляцію.

Індикатори третього блоку – “Результати” – характеризують ефективність інноваційної діяльності. Блок представлений двома групами індикаторів – “Інноватори” та “Економічний ефект”. Перша група містить три індикатори, що окреслюють кількість малих і середніх компаній, які впроваджували технологічні та нетехнологічні інновації, а також новий показник – кількість компаній, що швидко зростають. Останній показник відповідає новим ключовим індикаторам стратегії ЄС “Європа 2020”, що будуть розроблені протягом двох років. Група індикаторів “Економічний ефект” включає 5 індикаторів, що характеризують економічний ефект від інновацій, – рівень зайнятості, експорт наукоємної продукції та послуг, продаж інноваційних товарів та послуг. Новий індикатор 3.2.1 “Зайнятість у наукоємних секторах діяльності сфери виробництва та послуг” розроблений на заміну таких індикаторів ЄІТ 2009: 3.2.1 “Зайнятість у високотехнологічному та середньо-високотехнологічному секторах промисловості” та 3.2.2 “Зайнятість у сфері наукоємних послуг”. Індикатори 3.2.5 і 3.2.6 ЄІТ 2009 у ТІС 2010 об'єднані у 3.2.4 “Продаж інновацій, що є новими для ринку та новими для компанії”. Крім того, введено новий показник 3.2.5 “Дохід від продажу ліцензій та патентів за кордон”, що є розширенням індикатора 2.3.4 “Потоки платіжного балансу з технологій”.

Зміни, що відбулися у системі індикаторів Європейського Союзу, представлені у порівняльній табл. 2 (за матеріалами [9]).

Таблиця 2

Порівняльна таблиця індикаторів ЄІТ 2009 та ТІС 2010

ЄІТ 2009	ТІС 2010	Примітки
1. Інструменти реалізації	1. Інструменти реалізації	–
1.1. Кадрові ресурси	1.1. Кадрові ресурси	–
1.1.1 Особи з вищою освітою (перший ступінь вищої освіти) в галузі технічних, природничих та соціально-гуманітарних наук серед населення віком 20–29 років (кількість на 1000 мешканців відповідного віку)	–	Індикатор більше не використовується
1.1.2 Особи, які мають ступінь доктора наук (другий ступінь освіти) у галузі технічних, природничих та соціально-гуманітарних наук віком 25–34 роки (кількість на 1000 мешканців відповідного віку)	1.1.1 Особи, яким присуджено ступінь доктора наук (кількість на 1000 мешканців віком 25–34 роки)	Індикатор має більш широке визначення, ніж у ЄІТ 2009
1.1.3 Особи, які мають закінчену вищу освіту, серед населення віком 25–64 років (кількість на 100 мешканців відповідного віку)	1.1.2 Частка населення віком 30–34 роки, що має закінчену вищу освіту	Вікова група більш звужена, ніж у ЄІТ 2009
1.1.4 Особи, які беруть участь у програмах безперервної освіти віком 25–64 роки (кількість на 100 мешканців відповідного віку)	–	Індикатор більше не використовується
1.1.5 Рівень освіти молоді (питома вага осіб віком 20–24 роки, які мають щонайменше повну середню освіту серед населення відповідного віку)	1.1.3 Частка молоді віком 20–24 роки, що має закінчену середню освіту	Індикатори ідентичні, але мають різні назви

МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ ТА ДОСВІД

Продовж. табл. 2

ЄІТ 2009	ТІС 2010	Примітки
–	1.2. Відкриті, найкращі та привабливі наукові системи	Нова група індикаторів, розроблена для більш якісного відображення сучасного стану дослідницької діяльності
–	1.2.1 Міжнародні спільні наукові публікації на 1 млн. населення	Новий індикатор
–	1.2.2 Наукові публікації, що входять до 10% найбільш цитованих публікацій світу (частка у загальному обсязі публікацій у країні)	Новий індикатор
–	1.2.3 Частка докторантів не із ЄС у загальній кількості докторантів у країні (іноземних докторантів)	Новий індикатор
1.3. Фінанси та підтримка	1.3. Фінанси та підтримка	
1.2.1 Витрати державного сектору та сектору вищої освіти на дослідження і розробки (% ВВП)	1.3.1 Витрати державного сектору та сектору вищої освіти на дослідження і розробки (% ВВП)	Індикатори ідентичні
1.2.2 Венчурний капітал (% ВВП)	1.3.2 Венчурний капітал ("посівна стадія", розширення та відшкодування) (% ВВП)	Індикатори ідентичні
1.2.3 Приватні кредити (% ВВП)	–	Індикатор більше не використовується
1.2.4 Широкополосний доступ до Інтернету (% компаній)	–	Індикатор більше не використовується
2. Діяльність компаній	2. Діяльність компаній	–
2.2. Інвестиції компаній	2.2. Інвестиції компаній	–
2.1.1 Витрати підприємницького сектору на дослідження і розробки (% ВВП)	2.1.1 Витрати підприємницького сектору на дослідження і розробки (% ВВП)	Індикатори ідентичні
2.1.2 Витрати на інформаційні технології (% ВВП)	–	Індикатор більше не використовується
2.1.3 Витрати на інновації, які не пов'язані з дослідженнями і розробками (% у загальному товарообороті)	2.1.2 Витрати на інновації, що не пов'язані з дослідженнями і розробками (% у загальному товарообороті)	Індикатори ідентичні
2.2. Зв'язки та підприємництво	2.2. Зв'язки та підприємництво	
2.2.1 Малі та середні компанії (МСК), що впроваджують інновації власними силами (% від загальної кількості МСК)	2.2.1 Малі та середні компанії (МСК), що впроваджують інновації власними силами (% від загальної кількості МСК)	Індикатори ідентичні
2.2.2 Малі та середні компанії, що беруть участь у спільних інноваційних проєктах (% від загальної кількості МСК)	2.2.2 Малі та середні компанії, що беруть участь у спільних інноваційних проєктах (% від загальної кількості МСК)	Індикатори ідентичні
2.2.3 Оновлення компаній (створення та ліквідація МСК) (% від загальної кількості МСК)	–	Індикатор більше не використовується
2.2.4 Публікації у державно-приватному співстворстві на 1 млн. населення	2.2.3 Публікації у державно-приватному співстворстві на 1 млн. населення	Індикатори ідентичні
2.3.1 Патенти Європейського патентного відомства на 1 млн. населення	–	Індикатор більше не використовується
–	2.3.1 Кількість заявок на видачу патентів, що подані за процедурою договору про патентну кооперацію на 1 млрд. ВВП у євро за ПКС	Новий індикатор
–	2.3.2 Кількість заявок на видачу патентів, поданих за процедурою договору про патентну кооперацію для вирішення соціальних проблем, пов'язаних з наслідками зміни клімату та питаннями охорони здоров'я, на 1 млрд. ВВП у євро за ПКС	Новий індикатор
2.3.2 Кількість товарних знаків Європейського Співтовариства на 1 млн. населення	2.3.3 Кількість товарних знаків Європейського Співтовариства на 1 млрд. ВВП у євро за ПКС	Використовується новий знаменник
2.3.4 Потоки платіжного балансу з технологій (% ВВП)	–	Індикатор урахований у системі ТІС 2010 (індикатор 3.2.5)
3. Результати	3. Результати	
3.1. Інноватори	3.1. Інноватори	
3.1.1 Технологічні (продукт / послуга / процес) інноватори (% від загальної кількості МСК)	3.1.1 Технологічні (продукт / послуга / процес) інноватори (% від загальної кількості МСК)	Індикатори ідентичні

ЄІТ 2009	ТІС 2010	Примітки
3.1.2 Нетехнологічні (маркетингові / організаційні) інноватори (% від загальної кількості МСК)	3.1.2 Нетехнологічні (маркетингові / організаційні) інноватори (% від загальної кількості МСК)	Індикатори ідентичні
3.1.3 Інноватори, які ефективно використовують ресурси (% від загальної кількості інноваційних компаній)	–	Індикатор більше не використовується
–	3.1.3 Кількість інноваційних підприємств з високими темпами зростання	Новий індикатор, методологія його розрахунку наразі у стадії розробки
3.2. Економічний ефект	3.2. Економічний ефект	
3.2.1 Зайнятість у високотехнологічному та середньо-високотехнологічному секторах промисловості (% від загальної чисельності робочої сили)	–	Індикатор більше не використовується
3.2.2 Зайнятість у сфері наукоємних послуг (% від загальної чисельності робочої сили)	–	Індикатор більше не використовується
–	3.2.1 Зайнятість у наукоємних секторах діяльності сфери виробництва та послуг (частка у загальній кількості робочої сили, %)	Новий індикатор
3.2.3 Експорт середньо- та високотехнологічної продукції (% від загального обсягу експорту)	3.2.2 Експорт середньо- та високотехнологічної продукції (частка у загальному обсязі експорту продукції, %)	Індикатори ідентичні
3.2.4 Експорт наукоємних послуг (% від загального обсягу експорту послуг)	3.2.3 Експорт наукоємних послуг (частка у загальному обсязі експорту послуг, %)	Індикатори ідентичні
3.2.5 Продаж нової для ринку продукції (% від загального товарообороту)	3.2.4 Продаж інновацій, що є новими для ринку та новими для компаній (частка у загальному товарообороті, %)	Поєднання індикаторів 3.2.5 та 3.2.6 ЄІТ 2009
3.2.6 Продаж нової для фірми продукції (% від загального товарообороту)		
–	3.2.5 Дохід від продажу ліцензій та патентів за кордон (% ВВП)	Частина індикатора 2.3.4 ЄІТ 2009

Джерелами інформації для розрахунку індикаторів ТІС 2010 є останні статистичні дані Євростату та інших джерел, визнаних на міжнародному рівні, доступних на момент аналізу. Вагоме значення мають дані інноваційного обстеження, що проводиться за єдиною методикою Європейського Співтовариства (Community Innovation Survey (CIS)). Методологія проведення такого обстеження є досить надійною та отримала міжнародне визнання. З 25-ти індикаторів дані щодо шести отримані за результатами проведення такого обстеження.

За індикаторами ТІС розраховують загальний інноваційний індекс, що відображає рівень інноваційності кожної країни та уможливує визначення її відносної позиції серед країн – членів ЄС щодо інноваційного розвитку. При розрахунку інноваційного індексу існує ряд труднощів щодо забезпечення повноти даних. Перш за все, необхідно зазначити, що багато даних щодо рівня інноваційної активності у країнах ЄС збирають не кожного року, оскільки Європейське інноваційне обстеження – найважливіше джерело інформації – проводиться, як правило, раз на два-три роки. Не завжди обстеження проводяться у всіх країнах одночасно. Тому фахівці ЄС використовують прийом “продлонгації” існуючих значень на перспективний період. Такий підхід дозволяє заповнити пропуски в даних, однак не завжди забезпечує об’єктивні результати, адже, наприклад, у кризовий період змі-

ни значень більшості показників не відповідають законам інерції.

Зазначимо, що для побудови ТІС 2010 використовувалась інформація щодо 4-х показників за даними 2007 року, 10-ти показників – 2008 року та 10-ти – 2009 року. Для індикатора 3.1.3 “Кількість інноваційних підприємств з високими темпами зростання” дані не змогли зібрати в достатньому обсязі, тому для аналізу тенденцій інноваційного розвитку та розрахунку інноваційного індексу було використано тільки 24 із 25-ти показників.

За даними 24-х індикаторів було розраховано інноваційний індекс для 27-ми країн – членів ЄС, за яким країни утворили такі чотири групи [9]:

1. Країни – інноваційні лідери (innovation leaders): Данія, Фінляндія, Німеччина, Швеція. Рівень інноваційності таких країн вищий за середній по ЄС 27.

2. Країни – інноваційні послідовники (innovation followers): Австрія, Бельгія, Кіпр, Естонія, Франція, Ірландія, Ісландія, Люксембург, Нідерланди, Словенія, Велика Британія. Рівень інноваційності таких країн нижчий, ніж країн – інноваційних лідерів, але вищий за середній по ЄС 27.

3. Країни – помірні новатори (moderate innovation): Чеська Республіка, Греція, Угорщина, Італія, Мальта, Польща, Португалія, Словаччина, Іспанія. Інноваційний індекс країн є нижчим за середній по ЄС 27.

4. Країни – стримані новатори (modest innovators): Болгарія, Латвія, Литва, Румунія. Значення їх інноваційного індексу значно нижче за середнє значення по ЄС 27.

Окрім вищезазначеного інструменту реалізації інноваційної стратегії “Європа 2020”, ЄС пропонує запровадити “Інноваційне табло державного сектору ЄС”, що дозволить проводити бенчмаркінг у сфері розробки інноваційної політики у державному секторі та визначати кращу. Для реалізації поставленої мети у 2010 році було проведено обстеження щодо рівня інноваційності сектору державного управління. Обстеження показало, що дві третини організацій сектору державного управління займаються впровадженням нових або значно покращених інноваційних послуг. При цьому основними рушійними силами інноваційної діяльності є впровадження нових законів та постанов, розробка нових пріоритетів інноваційної політики та надання послуг on-line. Водночас основними бар’єрами, що перешкоджають проведенню інноваційної діяльності, є брак фінансових та людських

ресурсів. Разом з тим, упровадження інноваційних послуг сприяє поліпшенню доступу користувачів до інформації, задоволенню потреб користувачів, більш цілеспрямованому та швидкому наданню послуг, покращанню умов праці співробітників та зниженню витрат. Результати цього обстеження будуть використані для розробки адекватних індикаторів, що характеризуватимуть розвиток інновацій у сфері державного управління як однієї з пріоритетних наразі сфер уваги Євросоюзу.

Особливості соціально-економічного розвитку України на сучасному етапі зумовлюють необхідність активної участі у розрахунку індикаторів Табло інноваційного союзу та здійснення відповідних порівнянь з іншими країнами. Автори статті брали участь у проведенні експериментальних розрахунків за індикаторами попередніх версій Табло [1; 2; 4] і дослідження за цим напрямом продовжується. У наступних роботах планується детально розглянути методологію розрахунку індикаторів ТІС 2010 та можливість її адаптування до умов України.

Список використаних джерел

1. Єгоров І. Ю. Європейське інноваційне табло: система індикаторів інноваційного розвитку / І. Ю. Єгоров, І. А. Жукович, Ю. О. Рижкова // Статистика України. – 2006. – № 1. – С. 71–76.
2. Єгоров І. Ю. Науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні у контексті євроінтеграційних процесів : [моногр.] / Єгоров І. Ю., Жукович І. А., Рижкова Ю. О., Пугачова М. В. ; за заг. ред. О. О. Васечко ; Наук.-техн. комплекс стат. досліджень. – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2006. – 223 с.
3. Єгоров І. Ю. Методологічні рекомендації щодо адаптації індикаторів Європейського інноваційного табло до умов України / І. Ю. Єгоров, І. А. Жукович, Ю. О. Рижкова // Статистика України. – 2008. – № 4. – С. 74–79.
4. Єгоров І. Ю. Науковий та інноваційний потенціал України у міжнародних порівняннях : [моногр.] / Єгоров І. Ю., Жукович І. А., Рижкова Ю. О. – К. : ДП “Інформ.-аналіт. агентство”, 2010. – 156 с.
5. Рижкова Ю. О. Відповідність пріоритетних напрямів інноваційної політики в окремих країнах ЄС новій інноваційній стратегії / Інноваційна політика та законодавство в Європейському Союзі та Україні: формування, досвід, напрямки наближення : зб. матеріалів XXIV Київського міжнародного симпозиуму з наукознавства та науково-технологічного прогнозування в рамках проекту ЄС “Вдосконалення стратегії, політики та регулювання інновацій в Україні”. – К. : Фенікс, 2011. – С. 81–82.
6. Main Science and Technology Indicator [Electronic resource] / OECD 2010. Vol. 2010/1. – Access mode : http://www.oecd.org/document/26/0,3746,en_2649_34451_1901082_1_1_1_1,00.html – Screen title.
7. Green paper. From Challenges to Opportunities: Towards a Common Strategic Framework for EU Research and Innovation funding [Electronic resource]. – Access mode : http://ec.europa.eu/research/csfr/pdf/com_2011_0048_csf_green_paper_en.pdf
8. Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.int-opinions.15480>
9. Innovation Union Scoreboard 2010. The Innovation Union’s performance scoreboard for Research and Innovation [Electronic resource]. – Access mode : http://www.proinno-europe.eu/sites/default/files/docs_EIS2010/IUS_2010_final.pdf